La aniversare

Este dificilă realizarea unor clasificări după valoare sau "culoare" a spectacolelor pe care le-am văzut la Sankt-Petersburg. Las atunci gândul să-mi trezească imaginile. O montare cu **Caligula**, piesa lui Albert Camus, la Teatrul Lensoviet, în regia lui Iuri Butusov, jucată cu minimum de artificii scenice, bazată pe actor și pe frumusețea replicii, acordate perfect la timpul prezent. L-am admirat aici pe Konstantin Habenski, un interpret tânăr și talentat, în rolul titular, realizat cu energie și dramatism, precum și pe un actor de elită al Rusiei, Iuri Ovsianko, în rolul Cherea. Un **Caligula** foarte rusesc, în care spectatorii sunt ținuți aproape fără respirație până la căderea cortinei. Pe scena aceluiași teatru, am mai văzut un Goldoni jucat într-o cheie lirică având inflexiuni cehoviene, cu pauze lungi și cu niște "bădărani" extrem de fini și de sensibili. Poate că regizoarea T. Kazakova a urmărit să "umanizeze" personajele. Cel mai mediatizat, probabil, spectacol al Teatrului Lensoviet, laureat al premiului "Masca de aur" și nominalizat la Premiul pentru cel mai bun regizor și Premiul criticii și al teatrologilor în stagiunea 1997–1998, este **Așteptându-l pe Godot**, în regia lui Iuri Butusov. Un spectacol de actori, unde decorul este sala de spectacol însăși, un Beckett cu o încărcătură emoțională excepțională, dar și cu hohote de râs stârnite de jongleriile actorilor și de situațiile extrascenice pline de umor, admirabil create de artiștii Mihail Truin, Konstantin Habenski, Mihail Porecinikov și Andrei Zibrov. La Teatrul de Dramă "A.S. Pușkin", am văzut **Poveste de iarnă** de Shakespeare (regia: Alexandr Smeliakov), într-o construcție de teatru gen poveste pentru bunici și nepoți, la care au lipsit destinatarii, iar spectatorii prezenți s-au bucurat de ceea ce ar fi trebuit să vadă odraslele lor. Pe data de 6 martie teatrul l-a sărbătorit pe regizorul Grigori Kozbov cu piesa **Povestea capelmaistrului Johannes Kreisler, a autorului său și a iubitei lor Izabela**, o producție pe tema operelor lui W.A. Mozart și E.T.A. Hoffmann. S-a jucat cu eleganță artistică, spectacolul fiind un exemplu de măiestrie regizorală și actoricească, datorită improvizațiilor oferite de interpreți, actori cu o pregătire muzicală și plastică deosebită (Natalia Panina, Alexandr Bargman și Alexei Devotcenko).

În zona teatrului contemporan rusesc se înscrie un text de Mihail Uganov, **Romanța de oraș** (sau **Coate goale**) oferit de Teatrul Na Liteinom și care a dat naștere unei montări cu totul speciale, jucată cu spectatorii pe scenă, într-un cadru intim. Senzația a fost de repetiție, mai mult, de improvizație, cu o atmosferă ce sugera o familie de prieteni (actorii au încercat deseori dialoguri cu publicul, au dansat cu câte o spectatoare sau chiar au provocat spectatorii la spus bancuri). La Teatrul Na Fontanke, cel mai îndrăgit de mine, în montarea regizorului Semion Spivak (fost student și ucenic al lui Tovstonogov), piesa **Tango** de Slawomir Mrożek, o montare care, din decembrie 1988, aduce spectatorilor la fiecare reprezentație un parfum de vechi muzeu polonez reînviat.

În viața teatrală a Petersburgului cel mai important și cel mai mediatizat eveniment al primăverii a fost sărbătorirea a 80 de ani de la nașterea scriitorului Feodor Abramov, la Malîi Teatr, cu **Frați și surori**, dramatizare după romanul său cu același nume, în regia lui Lev Dodin. Tot la această manifestare s-au celebrat și 15 ani de la premiera spectacolului, eveniment ce s-a transformat într-un adevărat praznic rusesc. **Frați și surori** a făcut carieră mondială și reprezintă pentru oamenii de teatru, atât ruși cât și străini, un reper despre ce înseamnă să faci teatru de valoare. Lucrul a început în 1976, când majoritatea actorilor erau încă studenți la Institutul de Teatru din Sankt-Petersburg la clasa profesorului Lev Dodin. Premiera studențească din 1978, la teatrul facultății, a avut un mare ecou. În 1984, au început repetițiile la Malîi Teatr, iar premiera oficială a avut loc în mai 1985. **Întâlniri și despărțiri** se intitulează primul spectacol al dilogiei și durează trei ore, iar cel de al doilea, **Drumul Petersburgului** (jucat după o pauză de circa o oră și jumătate), durează trei ore și cincisprezece minute. N-am găsit bilet cu loc, dar am sperat că va renunța cineva după primele trei ceasuri. Nu a fost să fie așa. Cu toate astea, aș mai fi putut sta în picioare la încă o a treia sau a patra parte. Șase ore curg ca șase minute, la fel ca apa Nevei, și regreți că mâine nu îl mai poți revedea... Un spectacol-școală, lecție de istorie, pedagogie și măiestrie.

Alexandru Boureanu

dialog

Tony Butterfield: „Televiziunea și filmul acaparează talentele actoricești..."

Tony Butterfield are 35 de ani de experiență în teatru. A fost conferențiar la Colegiul Culham din Oxfordshire și consilier dramatic la teatre din Suffolk și Oxfordshire. A scris libretele a trei musicaluri.

Pentru început, aș dori să ne vorbiți despre activitatea dumneavoastră legată de teatrul englezesc.

Am lucrat ca profesor de liceu până în anul 1956, ulterior m-am dus la Școala de Teatru de la Londra, deoarece era nevoie în acea perioadă de un număr mai mare de profesori-îndrumători. Am reușit să ajung astfel la Școala Centrală, o școală foarte bună, de altfel (sunt vreo două-trei școli de acest calibru în Marea Britanie, printre care și Royal British Academy). Mulți actori celebri au predat acolo. Inițial, am lucrat la un curs pentru profesori de artă drama-

https://biblioteca-digitala.ro

tică în sistemul de predare din școli. Acesta a fost începutul interesului meu pentru acest domeniu. Sigur, mă mai ocupasem de teatru și înainte de asta, avusesem de-a face cu această artă de la o vârstă foarte fragedă – am debutat pe la vreo 8 ani! O fetiță de 5 ani, cu care jucam în acea piesă, stătea pe scenă vizavi de mine. Ne-am îndrăgostit unul de altul...

Ați venit în România la seminarul "Shakespeare-Eminescu". Ce impresii aveți după cele câteva zile petrecute aici?

Consiliul Britanic m-a invitat să vin, probabil deoarece se știa că am de-a face atât cu sistemul educațional, cât și cu arta dramatică.

Am auzit de acest seminar și m-am hotărît să vin, deși era ceva nou și oarecum neobișnuit pentru mine. Mă ocup de obicei de arta teatrală și de legătura ei cu învățarea unei limbi străine, de felul în care se poate însuși o limbă străină – engleza, în cazul nostru – prin teatru, într-un mod plăcut și atractiv. Am descoperit cu surprindere acest festival-seminar la care iau parte elevi de liceu care studiază engleza ca a doua limbă străină. Nu știu alt colț al lumii în care se mai întâmplă acest lucru. Sunt niște copii extraordinari, foarte receptivi și bine motivați.

Ce ne puteți spune despre dramaturgia și teatrul englez contemporan, despre noile tendințe?

Nu foarte multe. Suntem într-o perioadă destul de "liniștită", dacă se poate spune așa. Am avut o activitate susținută în anii '70–'80. Cred că pentru moment ne aflăm într-o criză de inspirație. Cei mai buni dramaturgi ai noștri sunt, deocamdată, două femei. Acesta este un lucru puțin neobișnuit. Femeile nu s-au "descurcat" prea bine în teatru: 90% dintre rolurile shakespeariene sunt masculine. O mare cantitate de energie este direcționată dinspre teatru spre televiziune, deoarece acolo câștigurile sunt mari și sigure. Mi-e teamă că televiziunea – ca, de altfel, și filmul – tinde să acapareze foarte multe talente actoricești. Televiziunea practică un anume gen de artă dramatică, dar acesta nu e teatru adevărat.

Cum vi s-a părut spectacolul Toujours l'amour, **în regia lui Dan Puric?**

Am avut ocazia să văd montarea de la Teatrul Național, lucru care nu mi se întâmplă prea des în călătoriile mele. Am văzut un cuplu de actori de pantomină (noi spunem mimă). Pantomima este o tradiție care nouă ne cam lipsește. În Anglia avem mimi, dar nu avem școli de pantomimă cum sunt în Franța și în alte țări de pe continent, unde această formă de teatru este mai puternic conturată decât în Marea Britanie. Acești actori, pe lângă faptul că sunt căsătoriți în viața de toate zilele, formează un cuplu perfect și pe scenă. Este un gen de teatru care presupune să muncești din greu pentru a-ți modela forța de expresie a trupului până la acest nivel de disciplină și de control, pentru a exprima artă. Este un efort uriaș și numai când vezi niște actori ca aceștia îți dai seama ce muncă se ascunde în spatele fiecărei reprezentații. A fost un spectacol impresionant. Am văzut mulți astfel de actori, între care, de pildă, Jean-Louis Barrault. Aceștia doi au fost la fel de buni, extrem de inventivi, te făceau să râzi pentru ca, în următorul moment, să te emoționeze până la lacrimi. Asta este adevărata artă a pantomimei.

Mihnea Paraschivescu

talon de abonament

pentru România
3 luni ☐ 30 000 lei
6 luni ☐ 60 000 lei

pentru Europa
3 luni ☐ 20 USD
6 luni ☐ 39 USD
12 luni ☐ 70 USD

pentru America
3 luni ☐ 20 USD
6 luni ☐ 39 USD
12 luni ☐ 68 USD

începând cu luna ☐
Am plătit prin mandat poștal numărul ☐
în contul nr. 0124378914 deschis la banca ING BARINGS pentru SC NDC SRL București. Oficiul Poștal nr. 33 C.P. 130

Talonul de abonament împreună cu dovada plății vor fi trimise pe adresa: Scena, C.P. 1-831, 70700 București, Oficiul Poștal 1, str. Matei Millo 10-12

ATENȚIE!
Plata abonamentului se face până la data de 20 a lunii, acesta fiind onorat în luna imediat următoare. Pentru informații suplimentare contactați-ne la tel: (01) 223 21 00 sau 223 21 01

Nume_____
Prenume_____
Sex_____ Vârsta_____ Ocupația_____
Adresa_____
_____
Localitate_____ Județ_____
Cod Poștal ☐☐☐☐☐☐ Telefon ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
Data_____ Semnătura_____

https://biblioteca-digitala.ro